Minister
Aktywów Państwowych

Wojciech Balczun

BM.I.053.464.2026

IK: 1314495
Warszawa, 19 października 2026 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na oświadczenie znak: BPS/043-64-1749/26, z dnia 1 września 2026 r., złożone przez Pana Kazimierza Kleinę, Senatora RP w sprawie rozstrzygnięcia postępowania przetargowego przeprowadzonego przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. oraz kwestii zabezpieczenia interesu polskiego przemysłu, bezpieczeństwa państwa i odporności strategicznych łańcuchów dostaw, przedstawiam stanowisko wobec kwestii poruszonych w oświadczeniu, pozostających w zakresie właściwości Ministerstwa Aktywów Państwowych[1].

Procesy zakupowe stanowią istotny element działalności operacyjnej spółek handlowych, są przygotowywane i rozstrzygane przez same spółki, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz przyjętymi przez nie regulacjami wewnętrznymi.

Spółki z udziałem Skarbu Państwa, a więc spełniające przesłankę dominującego wpływu podmiotu publicznego, mogą w określonych przypadkach dokonywać części zakupów (zamówień) poza reżimem ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (dalej: ustawa Prawo zamówień publicznych), ale zakres tego wyłączenia różni się w zależności od rodzaju działalności i charakteru zamówienia.

W przypadku gdy spółki realizują zamówienia sektorowe, czyli szczególny rodzaj zamówień publicznych udzielanych przez tzw. zamawiających sektorowych (podmioty prowadzące działalność w określonych sektorach infrastrukturalnych i użyteczności publicznej), są one zobowiązane do prowadzenia postępowań w szczególności zgodnie z przepisami działu V ustawy Prawo zamówień publicznych. Kategorie działalności sektorowej zostały określone w art. 5 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych. Obejmują one działalność m.in. w zakresie:

- gospodarki wodnej,
- energii elektrycznej,
- gazu i energii cieplnej,
- usług transportowych,
- działalności portów i lotnisk,
- usług pocztowych,
- wydobycia ropy, gazu, węgla i innych paliw stałych.

[1] Do meritum dotyczącego postępowania przetargowego prowadzonego przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., Minister Energii ustosunkował się pismem znak: BM-WPR.0511.17.2026.KW, z dnia 18 września 2026 r., przekazanym do Marszałka Senatu RP.

Działalność polegająca na przesyle energii elektrycznej i eksploatacji sieci elektroenergetycznych należy do działalności sektorowej w obszarze energetyki.

Dla spółek z udziałem Skarbu Państwa zamówienia sektorowe są często bardziej elastyczne niż klasyczne zamówienia publiczne. W ramach tego rodzaju zamówień dopuszcza się m.in. szersze stosowanie negocjacji i wyższe progi wartości zamówień, co ma ułatwić realizację dużych i skomplikowanych inwestycji infrastrukturalnych.

W polityce właścicielskiej Skarbu Państwa duże znaczenie ma szersze spojrzenie na proces zakupowy, uwzględniające obok efektywności ekonomicznej również bezpieczeństwo realizacji inwestycji, odporność i ciągłość łańcuchów dostaw, ograniczanie nadmiernego uzależnienia od dostawców zewnętrznych oraz rozwój krajowych kompetencji przemysłowych, usługowych i technologicznych. Ma to szczególną wagę w sektorach strategicznych dla funkcjonowania gospodarki, takich jak energetyka, infrastruktura, obronność i cyfryzacja.

Kierunek ten znalazł odzwierciedlenie w wydanych 16 czerwca 2026 r., przez Prezesa Rady Ministrów „Dobrych praktykach w zakresie zwiększenia przez spółki z udziałem Skarbu Państwa udziału komponentu krajowego w kluczowych procesach inwestycyjnych" (dalej: Dobre praktyki), odnoszących się do zamówień nieobjętych reżimem ustawy Prawo zamówień publicznych. Dobre praktyki wspierają repolonizację polskiej gospodarki poprzez rekomendowanie stosowania przez spółki z udziałem Skarbu Państwa rozwiązań służących rozwojowi potencjału krajowych podmiotów, zwiększeniu stabilności procesów inwestycyjnych, skracaniu łańcuchów dostaw oraz tworzeniu długofalowej wartości dodanej, sprzyjającej wzrostowi PKB i transferowi nowoczesnych technologii.

W praktyce oznacza to potrzebę szerszego spojrzenia na procesy zakupowe, które nie powinny bazować tylko na kryterium ceny. Już na etapie przygotowania postępowania zasadne jest analizowanie odporności i bezpieczeństwa łańcucha dostaw, możliwości zapewnienia ich ciągłości i serwisu, dostępności części i kompetencji niezbędnych w całym cyklu życia inwestycji, a także analizowanie ryzyka wynikającego z nadmiernej zależności od zewnętrznych dostawców. Dobre praktyki wpisują te działania w szerszy trend ograniczania strategicznych zależności od państw trzecich.

Udział krajowych przedsiębiorstw w dostawach oraz miejsce wytwarzania towarów i świadczenia usług są elementami, które powinno się analizować pod kątem bezpieczeństwa tych procesów, szczególnie tam, gdzie określone technologie, urządzenia czy usługi mają znaczenie dla ciągłości i sprawności funkcjonowania infrastruktury lub realizacji strategicznych inwestycji. Ocena danego zamówienia powinna uwzględniać jego charakter, rzeczywiste ryzyka oraz przepisy właściwe dla danego postępowania.

Na potrzeby Dobrych praktyk komponent krajowy został zdefiniowany jako wartość towarów lub usług wyprodukowanych lub świadczonych przez podmiot krajowy. Przy ocenie poziomu krajowości podmiotów, które będą zapraszane do złożenia ofert i udziału w danym postępowaniu zakupowym, są uwzględniane m.in. miejsce prowadzenia głównej działalności, rezydencja podatkowa, zatrudnienie pracowników, siedziba oraz część obrotów generowanych w Polsce. Pozwala to patrzeć na krajowy udział w inwestycji szerzej – przez pryzmat rzeczywistego wkładu przedsiębiorstw w rozwój krajowej gospodarki.

Celem tych działań jest zatem nie tylko zwiększenie udziału krajowych przedsiębiorstw w realizacji dużych inwestycji, lecz również budowanie trwałych krajowych kompetencji produkcyjnych, usługowych i technologicznych oraz odporniejszych łańcuchów dostaw. Zgodnie z Dobrymi praktykami struktura i zakres zamówień mają być kształtowane w sposób sprzyjający zwiększaniu konkurencyjności postępowań, budowaniu i rozwoju lokalnych procesów dostaw oraz wzmacnianiu udziału komponentu krajowego w realizacji zamówień, przy zachowaniu zasad proporcjonalności, równego traktowania i uczciwej konkurencji.

W przypadku zamówień realizowanych przez podmioty strategiczne Dobre praktyki wskazują na potrzebę takiego kształtowania procesów zakupowych, aby poza aspektem cenowym uwzględniały one również czynniki wpływające na bezpieczeństwo i stabilność realizacji inwestycji. Obejmuje to w szczególności odpowiednie rozpoznanie rynku wykonawców i dostawców, ocenę ryzyk związanych z łańcuchami dostaw oraz dążenie do

ich dywersyfikacji i skracania. Jeżeli zamówienie dotyczy elementów o istotnym znaczeniu dla bezpieczeństwa, powinno być traktowane jako instrument wzmacniający odporność państwa.

Jednocześnie Dobre praktyki promują szersze wykorzystanie potencjału podmiotów przemysłowych i usługowych prowadzących działalność w Polsce, co może sprzyjać zwiększaniu odporności i ciągłości dostaw oraz ograniczaniu zależności od zewnętrznych źródeł. Rozwiązania te powinny być stosowane z uwzględnieniem specyfiki danego zamówienia oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Celem wprowadzania Dobrych praktyk jest zapewnienie, aby procesy zakupowe w spółkach z udziałem Skarbu Państwa, szczególnie w sektorach strategicznych, uwzględniały nie tylko krótkoterminową efektywność ekonomiczną, lecz również długoterminowe bezpieczeństwo, odporność łańcuchów dostaw i rozwój krajowego potencjału gospodarczego, przy zachowaniu zgodności z obowiązującym prawem i odpowiedzialnością zarządów spółek za podejmowane decyzje zakupowe, co pozostaje w zgodzie z postulatami sformułowanymi w wyżej przywołanym oświadczeniu Pana Senatora.

Dobre praktyki uwzględniły także konieczność monitoringu i raportowania realizacji rozwiązań przyjętych w przedmiotowym dokumencie do Ministerstwa Aktywów Państwowych lub innych podmiotów wykonujących prawa z akcji/udziałów należących do Skarbu Państwa. W Ministerstwie Aktywów Państwowych opracowano *Zasady raportowania przez wybrane spółki z udziałem Skarbu Państwa wdrażania dobrych praktyk w zakresie zwiększania udziału komponentu krajowego w kluczowych procesach inwestycyjnych oraz zaangażowania komponentu krajowego w realizację projektów inwestycyjnych*, które określają zasady w zakresie monitorowania wdrażania przez wybrane spółki z udziałem Skarbu Państwa i ich spółki zależne zaleceń wynikających z Dobrych praktyk w zakresie zaangażowania przez spółki z udziałem Skarbu Państwa komponentu krajowego w kluczowych procesach inwestycyjnych oraz zasad okresowego pozyskiwania od spółek z udziałem Skarbu Państwa i ich spółek zależnych informacji, w formie raportów, dotyczących sposobów i zakresu zaangażowania komponentu krajowego w realizację projektów inwestycyjnych. W związku z przyjętymi ww. zasadami do Ministerstwa Aktywów Państwowych będą przekazywane raporty służące zapewnieniu pozyskania ujednoliconych oraz kompletnych informacji na potrzeby monitorowania działań służących zwiększaniu komponentu krajowego w kluczowych procesach inwestycyjnych, w tym wdrażania Dobrych praktyk.

Z poważaniem
Wojciech Balczun
Minister
dokument podpisany elektronicznie
1314495.4983055.3953630

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów